

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 1 cor. 70 bani, 1/4 an 5 cor., 1/2 an 10 cor., 1 an 20 cor.

Pentru ducerea la casă cu 30 bani pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 2 cor. 40 bani, 1/4 an 7 cor., 1/2 an 14 cor., 1 an 28 cor.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamentele se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 14 bani, a doua-ora 12 bani a treia-ora 10 bani.

Redacția și administrația: Strada Poplăoi Nr. 15.

Se prenumără la poște și librării.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscrise nu se înapoiază.

Numeri singuratici la 10 bani se vând în Sibiu: la librăria „Tipografiei”, societate pe acțiuni și la librăria L. Michaelis, strada Cismădiei, 27. — În Alba-Iulia: la librăria Weisz Bernat și la L. Eric

Pericolul evreiesc.

II.

Am văzut cu ochii tristul spectacol, cum au răpus și, cu toată acțiunea din partea statului, continuă a răpune Evreii imigrați pe Ruteni. Vedem apoi cum se năpustesc asupra Maghiarilor, cuprinzându-i tot mai mult în ghiarele lor.

Să grijim, să nu ajungem în asemenea situații, ca aceste două popoare. Datoria noastră este a veghia și a ne apăra, căci se nu gândim, că pe noi nu ne amenință același pericol, ca și pe Ruteni și Maghiari din partea Evreilor.

În ținuturile locuite de Români, afară de Maramureș, Evreii nu s'au așezat până acum în masse mari. În Ardeal mai mulți se află în Alba-Iulia și pe valea Someșului-mare. Pe aici se și vede efectul stricacios al muncii lor destructive. În jurul Albei-Iuliei de es. mai multe moșii mari sunt deja în mâni evreiești, ear' pe Someș au monopolizat, așa zicând, toate întreprinderile.

Dacă însă nu sunt așezați Evreii în masse mari printre noi, cu atât mai tare sunt resfirăți pe întreg teritoriul românesc. E rar satul, în care se nu fie cel puțin un Jidan, ear' în cele mai multe se află de obicei câte 3—4 familii.

Ca să ne ferim de pericole și de un desastru în viitor, trebuie să începem lupta contra acestor lifte respirate, trebuie să-i combatem și să-i silim a se depărta din mijlocul nostru. Această luptă ne va fi de folos, căci deoparte prin ea, învingând, vom fi scăpați de lipitorile satelor noastre, ear' de altă parte, oțelindu-ne puterile, vom pute rezista cu succes la o eventuală năvălire în masă a Evreilor, la care ne putem aștepta.

Dar' se fim bine înțeleși. Propagând lupta contra Evreilor, nu propagăm antisemitismul și nu trebuie să ne dedăm la acte de brutalitate și de prigonire față de ei.

Programul partidului nostru național pretinde egală îndreptățire pentru toate popoarele, de care părtăși trebuie să fie și Jidanii. Aderenți neclintiti ai acestui program, nouă nu ne este iertat — ceea-ce fac în mod abusiv Maghiarii — a persecuta pe alții și a le știrbi drepturile.

Nu trebuie să facem aceasta cu Jidanii, dar' trebuie să deschidem cea mai învergunată luptă contra lor pe terenul economic și silință să ne dăm a-i estermăna economicște, în sensul, ca să-i scoatem din mijlocul nostru.

Luptă economică — aceasta este cea mai puternică armă, cu care se poate combate și slăbi evreismul.

Și la noi combaterea nici nu este grea, cum poate ne-o închipuim noi sau cum este la alte popoare, asupra cărora au prins mai mare putere Evreii. Trebuie mai întâiu să examinăm și să stabilim mijloacele, de cari se folosesc ei pentru a prinde rădăcini între noi și a face stare și aici să-i combatem.

E fapt, că Jidanul nu se ocupă cu lucrul câmpului. Jidan la sapă și la se cere nu s'a văzut. Cu meseriile se ocupă, cu deosebire la sate, în măsură mai mică. Ocupația principală a Evreilor dela noi este comerțul mic și comerțul cu beuturi spirtoase. Cu cărcimele și cu bolțile fac stare Jidanii. Aici trebuie loviți.

Ce se ține de cărcime, trebuie să lucrăm în două direcții: unde se poate să întemiiăm societăți de temperanță, cum în unele părți și avem deja, apoi să îmbrățișăm și noi cărcimăritul, făcând concurență Evreilor, cu beuturi curate și nestricăcioase. Lucrând în aceste două direcții vom slăbi pe foarte mulți Jidani, îi vom silii să iee lumea în cap și vom face un mare bine poporului nostru.

Cu privire la comerțul mic, avem deja îmbucurătoare începuturi; sunt în foarte multe sate bolțile românești și nu le merge rău. Ba, cum avem date pozitive, în unele sate boltași de ai noștri destoinici au soos pe boltașul jidan, silindu-l a-și lua catrafusele.

Pe acest teren trebuie să mergem cu zor înainte. Greutățile și vre-un ne-succes se nu ne descurajeze. Și cu deosebire să nu ne descurajeze nesuccesul unor încercări mai mari de-ale noastre: se vede, că și comerțul trebuie să-l începem dela a—b—c.

În lupta aceasta economică, cu menirea de a ne feri de pericolul evreiesc, rolul principal trebuie să-l aibă preoții și alți fruntași ai noștri. Ei trebuie să îndemne și să dea exemplu. Toți acești factori trebuie să fie cu atenție la împrăjurarea, că azi dispun ei de popor, dar' mâne-poimâne, dacă vom sta cu mâinile în sân, vor dispune cărcimarii și boltașii jidani (cum ici-colea și dispun încă) și prin popor vor stăpâni și pe preot și pe fruntași. (m)

Sibiu, 26 Martie 1901.

SIMPLIFICAREA ADMINISTRAȚIUNII.

NII. Proiectul de lege, referitor la simplificarea administrațiilor, va fi înaintat parlamentului imediat după ferile Paștilor. Prim-ministrul Széll, ca ministru de interne voeste ca în luna lui Aprilie să treacă acest proiect prin ambele corpuri legislative.

Îndeosebi sunt de remarcant două puncte din proiect. Anume: Cu sfârșitul anului curent, manipularea căsșelor comitatense va trece la oficiile de dare. Esactorii comitatensi numai succesiv vor fi trecuți de ministrul de finanțe, și se vor mărgini la administrarea banilor comunelor. Toți oficianții, cari nu vor trece la pensie din cauza bătrânețelor, vor fi denumiți la recomandarea spanșilor de ministrul de finanțe, în posturi corăspunzătoare.

Teatrul din Pojun.

Chestiunea teatrului din Pojun nu dispăre dela ordinea zilei. Nemții devin tot mai agitați. În seșdinta de Sămbătă seara, comisiunea teatrală a luat la desbatere un memorandum, în care în accente foarte acute majoritatea membrilor pretinde, ca limba germană să se mențină stabil în teatrul orășenesc, ear' directorul să fie obligat, ca pentru întreg sezonul principal să angajeze o trupă de operetă germană. Memorandistii pretind mai departe, ca teatrul din Pojun să fie scos de sub cerul de influență al societății teatrale regnicolare. Cu majoritate absolută s'au primit cele espuse în memorandum. Primarul orășenesc însă s'a întrepus pentru aminarea luării unei hotărâri definitive, dispunând tipărirea memorandumului în limba germană și maghiară și numai după aceea să se pertrateze în merit. În discuția de trei ore, actorii maghiari au fost espusi la cea mai persiflătoare critică, care numai atunci a încetat, când primarul a spus, că nu merită, ca publicul din Pojun să se ocupe de purtarea lor scandaloașă. Între teatraliștii nemți și unguri deasemenea s'are mare neînțelegere. Guvernul maghiar ar pute înveța mult din lupta Nemților contra propagatorilor „culturii patriotice” ungurești.

Schimbarea constituției sârbești. Din Belgrad vine știrea, că regele Alexandru împreună cu guvernul său, proiectează reformarea constituției. Se știe, că la 1888 Milan a dat constituția poporului sârb, care la 1894 a fost suspendată, reintroducându-se constituția din 1869. În sensul noiei constituții se va introduce și în Sârbia sistemul de două camere. Școapina va rămâne în forma ei actuală, senatul va fi compus din trei feluri de membri. O parte va fi aleasă de popor, alta va fi denumită de rege, ear' partea a treia vor forma-o funcționarii mai înalți de stat. În chipul acesta regele Alexandru crede a stabili o pace între turbulentele partide politice din Sârbia.

Puncte de asemănare.

Am amintit, că comitetul macedonean a adresat Sultanului turcesc și mai multor domnitori un memorandum despre stările din Macedonia. Din cuprinsul acestui memorandum se poate vedea, că politica guvernului turcesc față de locuitorii creștini din Macedonia se potri-

vește în multe puncte cu politica stăpânitorilor unguri față de naționalitățile din Ungaria.

Comitetul macedonean se nisește a dovedi, că pacea dela San-Stefano a asigurat Macedonenilor autonomie și deși ei recunosc și de aci înainte legalitatea supremației turcești, ar fi datoria guvernului osman, ca să introducă și în Macedonia aceleași reforme ca cele introduse la 1868 în Creta. Stările din Macedonia au devenit tot mai apăsătoare. La înșirarea gravăminelor memorandumul perhoreschează faptul, că populațiunea macedoneană se fie silii a contribui din zecime 1 1/2% pentru susținerea școalelor turcești, în cari însă numai cu permisiunea specială a Sultanului se primesc și copiii creștinilor. Nu li-se permite nemahomedanilor nici aceea, ca să-și ridice școli pe banii lor proprii. În fine memorandumul arată, că plângerile Macedonenilor până acum n'au avut alt rezultat, decât că Bulgarii au fost espusi la persecuțiuni și asupriri și mai mari. Citând mai multe pasaje din tractatul dela Berlin și din pacea dela San-Stefano, comitetul conchide, că Turcia nu și-a împlinit îndatoririle luate asupra-și.

„Procurorul”. Când le spui adevărul în ochi, Ungurii strigă în ruptul capului: procuror! Când ne plângem de ilegalități, ce comit contra noastră și cerem dreptate, ei strigă: procuror! În timpul din urmă tinerimea română din Budapesta, voină să aducă la reson pe unii rățeciți, a fost atacată în modul cel mai temerar de tinerimea ungară. Vrednicul tiner G. Novacovici a stigmatizat în „Tribuna” acest nechemat ameste al Ungurilor în afacerile interne ale tinerimii române. A dovedit mișelești intențiuni de a începe nouă campanie contra tineretului român. A spus adevărul și... Egyetértés strigă: procuror!

Toate atacurile îndreptate contra noastră vor fi respinse în ton energic. Dreptate vom striga mereu. Luptă vom duce neîncetat, contra ticloaselor apucături de repunere națională. Cunoaștem procurorii unguri, suntem dedați cu ei. Nu vom înceta cu lupta, ori-cât vor striga ignobilii dela „E—s” după procuror!

Vulcanul nu s'a stins. „L'Independance Belge” ocupându-se de situațiunea din Balcanii serie următoarele: „Peninsula Balcanică se agită și vulcanul nu s'a stins. Din Sofia pleacă agitația și s'a lăfit în Macedonia. Aci lupta se dă între Elini, Bulgari și Sârbi; fiecare caută să acapareze pre-

ponderanța. Din toate însă se remarcă acțiunea comitetului macedo-bulgar, care prin asasinat și o violență umitoare caută să-și impună voința. E drept, că Anglia, Franța și chiar Rusia au intervenit pentru a stimpăra zelul comitetului macedonean, dar' cât va dura aceasta nu se poate preciza, căci Rusia și Anglia conduse de interese personale, nu lasă să se stingă focul în Macedonia.

Risipirea banilor fondului religionar. Cetim în „Deșteptarea” din Bucovina, nr. 19 a. c.:

„O nouă și grea lovitură s'a dat zilele trecute neamului nostru, o lovitură ce va avea cele mai triste și dăunătoare urmări pentru noi.

E lucru hotărât, că din rentele fondului religionar vor fi luate la două sute de mii de coroane, ca o banii acestia să fie introdusă în residența metropolitană lumina electrică și 12 mii de coroane pe an vor fi cheltuite cu întreținerea instalațiunii electrice. Potop de miserie nedescrisibilă bănuie populațiunea noastră și guvernului i-a trăsnet prin cap să illumineze residența, să cheltuiască sumedenii de bani pentru o desșertăciune.

Poporul nostru pierie în întunec și sărăcie, preoțimea noastră năcăjește — și guvernul dimpreună cu consistorul hotăresc să cheltuiască banii fondului religionar cu nimicuri. Multe nelegiuri s'au petrecut în biserica noastră, însă pare-că nici una n'a întrecut așa de mult hotărârea omeniei ca cea cu luminarea electrică a residenței. Mai ales spună lumea ori de n'avem dreptate!

Scritorii ruși și emula că-

zăcească. Din Paris se anunță, că o grupă de publiciști și scriitori ruși de acolo, între cari sunt și persoane de mare greutate, au adresat din Paris un manifest către presa din toată lumea, prin care cer ca să fie demascate scribările sevrigite de poliția rusească cu ocaziunea ultimelor turburări studențești. În Petersburg poliția s'a năpustit asupra mulțimii pacinice și neapărate de mai multe mii de oameni. Cazaicii au încunjurat mulțimea, au tras focuri vehemente, au isbit cu onutele și au căloat în picioare pe nenorociți ce le-au stat în cale. Cel-ce au îndrăznit a protesta în contra acestor cruzimi, între ei mai mulți oficeri în uniformă, au fost maltratați și arestați. Manifestul provoacă factorii competenți superiori, ca să nu mai sufere cruzimile poliției.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Regele la Academie.

Am amintit, că M. Sa Regele Carol s'a prezentat în 20 l. c. la Academie, unde a presidat seșdinta.

Eată raportul oficios despre visita M. Sale, publicat în „Monitorul Oficial”:

Mercuri, 7 Martie, la orele 2 după amiază, M. S. Regele, însoțit de adjutanțul de serviciu, a mers la Academia Română, unde a presidat seșdinta de deschidere a sesiunii ordinare anuale.

La sosire, Maiestatea Sa a fost primit de dl D. Sturdza, președinte al consiliului de miniștri, de dl ministru al cultelor și instrucțiunii publice și de biroul acestui înalt institut de cultură.

Regele, intrând în sala de seșdinte, fu salutat cu respect și iubire de către membrii Academiei și de către întregul public, venit să asiste la această solemnitate.

Maiestatea Sa, deschizând seșdinta, dl Iacob Negruzzi, prim-vicepreședinte, dădu citire următoarei cuvântări:

»Sire!

Este mare onoarea pe care Maiestatea Voastră o face Academiei Române, venind în mijlocul ei în fiecare an. Ma-

iestatea Voastră, înaltul protector al Academiei, a urmărit întotdeauna cu un viu interes lucrările noastre. Ea a îmbogățit biblioteca și colecțiunile noastre, a dat puternicul său sprigin studiilor și desvoltării limbii române, cercetărilor noastre istorice — în special ale istoriei naționale — și îndeobște tuturor științelor ce sunt patrimoniul comun al omenirii.

În fericiita domnie a Regelui Carol, toate ramurile de cultură au propăgit în România.

Astăzi, când Maiestatea Voastră stă să împlinească treizeci și cinci de ani de domnie, — domnia cea mai lungă ce au cunoscut țările noastre după aceea a lui Ștefan-cel-Mare, — sunt fericit și mândru să urez, în numele Academiei Române, ca Maiestatea Voastră să ajungă și să întrecă în lungime domnia gloriosului voevod al Moldovei.

Trăiască Regele Carol, viteaz în timp de războiu, înțelept în timp de pace și ocrotitorul mișcării intelectuale a Românilor!

Trăiască Maiestatea Sa Regina! Trăiască dinastia!

La care Suveranul a binevoit a răspunde:

»Sint totdeauna o adevărată mulțumire, când pot lua parte la lucrările Academiei. Astăzi, la începutul sesiunii sale anuale, vin cu bucurie în mijlocul

d-voastre, spre a vă aduce călduroasele Mele salutări și a arăta din nou neclintita simpatie ce păstrez acestui înalt așezământ de cultură.

În anul trecut am avut plăcutul prilej de a vă remite un manuscris înedit, privitor lui Alexandru Ipsilanti, în Moldova; astă-dată doresc a atrage atențiunea d-voastre asupra corespondenței politice a lui Frideric II, rege al Prusiei, în care am găsit câteva interesante însemnări, atîngătoare de relațiunile internaționale ale Moldovei, pe la sfârșitul veacului al XVIII.

Această mare publicație, începută la 1879, cuprinde deja 26 volume, și aproape 17.000 scrisori ale regelui Frideric, în care se oglindesc iscusita judecată, minunata prevedere, precum și toate celelalte strălucite însușiri ale bărbatului de stat, cari au asigurat acestui mare suveran o înfruntare precumpnită în rezolvarea chestiunilor ce mișcau Europa, în a doua jumătate a secolului al XVIII.

Nimic nu scăpa atențiunii sale, pururea deșteptată, care se îndrepta chiar asupra afacerilor celor mai mărunte.

Cunoscut este, că pe atunci Prusia cumpăra cai în Moldova, pentru cavaleria sa.

În 1767, la 8 Iunie, sub domnia lui Callimachi, regele Frideric ordonă trimisului său la Constantinopol, majorul de Zegelin, să ceară dela Înaltă Poartă

ridicarea măsurilor de poprire contra esportului de cai în Moldova, și stăruiește pentru un grabnic răspuns. La 15 Iulie, majorul de Zegelin raportează suveranului său că poprirea a fost ordonată de către Poartă, în urma denunțărilor hospodarului însuși, care, căindu-se în urmă de greșita lui intervenire, stăruiește acum personal pentru revocarea ei. La 21 August, regele Frideric cere informații despre soluția dată, pe care o așteaptă cu nerăbdare. Hotărârea Înaltei Porți se va găsi, de sigur, în volumul 27, acum sub tipar.

Vrednice de interes în această afacere sînt motivele cari au împins pe hospodarul Callimachi la această purtare, căci ele sînt în legătură cu mari interese politice. Până la un oare care punct le putem descoperi tot în corespondența lui Frideric.

Într'adevăr, găsim mai multe scrisori în care se vorbește de un domn La Roche, care fusese mai întâiu secretarul lui Ioan Grigore Vodă Ghyka, fost dragoman la Înaltă Poartă, apoi secretarul lui Callimachi, precum și agentul lor la Vargovia, tocmai în acele vremuri când soartea Poloniei se hotărea de către vecinii ei.

Poniatowski se alesese, în 1764, rege al Poloniei; în același an Frideric încheiase un tratat cu Împărăteasa Caterina, în care se stipula între altele și menținerea constituțiunii polone. Disensiunile

politice și religioase din anii 1766 și 1767 pricinuiră în Polonia mari certe și desbinări adânci între partide, precum totdeauna și neînțelegeri între marile puteri.

Europa era împărțită în două tabere: Rusia, Prusia și Anglia, într-o parte, Austria și Franța într'alta. Frideric urma cu o atenție deosebită evenimentele ce se desfășeau în Polonia, unde avea ca trimis al său pe consilierul de legațiuni Benoit. Acest diplomat era în relațiuni strînse cu Roche, care se tot lăuda de marile servicii aduse regelui Prusiei prin informațiunile sale, sau mai bine zis prin spionajul său.

Într'altele, scrie Frideric lui Benoit la 16 Iulie 1763:

»In ceea-ce privește pe dl La Roche, drept spunând, eu ignorez marile lui servicii, pe cari a trebuit să mi-le aducă, însă pentru a-l mulțumi într'un fel și a-l ține la dispoziția voastră, eu vă voi trimite un orologiu de aur pe care îl veți face cadou, pentru a-i mai potoli aviditatea.

Această scrisoară este semnată, nu Frideric, ci Federic, cum o cinuia regele Prusiei în toate scrisorile sale, în limba franceză. (Va urma)

„Razimul politic“.

Foile maghiare, în special „Budapesti Hirlap“, în timpul din urmă se ocupă cu o deosebită predilecție de „marile probleme politice“ ale monarhiei austro-ungare. Vădând de „imperialism maghiar“, de „forța cuceritoare“ a poporului maghiar, compatrioții noștri se nădăjduiesc a scoate în relief tot mai mult necesitatea transpunerii centrului politic dela Viena la Budapesta. Tot ce are Viena frumos, splendid și mare, pentru Unguri e numai un „lustru învechit“, pe când Budapesta lor intră în toate condițiile unei metropole politice. Până acolo merg Ungurii cu sfătoșenia lor, încât trag la îndoielă fidelitatea către tron și sentimentul loial al tuturor celorlalte popoare de sub sceptrul habsburgic, prezentându-se numai pe sine ca adevărații dinastiei și supuși loiali ai Monarhului.

Că totul este numai o tactică în pledoarele lor, în care se nădăjduiesc a-și lăsa tot mai sus dinasticismul, se poate constata ușor din contrastul ce există între faptele și scrisorile lor.

Nu demult am avut ocaziune a ocoli discursuri, rostite de miniștri unguri pentru glorificarea lui Kossuth. În fiecare zi se manifestă tot mai mult tendința separatistă a politicienilor unguri, care numai cu dinasticismul nu poate fi adusă în legătură.

Scopul lingușirii lor atât de nemedeste în jurul tronului este însă cunoscut. Ei tind la câștigarea aprobării din partea Coroanei a tuturor neleguirilor ce le comit contra naționalităților nemaghiare de sub coroana Sfântului Ștefan. Așa se poate explica și ferventa lor silință de a se prezenta ca tot mai mulți la număr, de a prezenta Ungaria ca stat unitar național maghiar, care singur poate fi „razimul politic“ al dinastiei habsburgice în viitor.

Ca să poată ajunge tot mai aproape de înălțimea domnitorului, ei vor să-și asigure o influență oarecare până și în educațiunea moștenitorilor de coroană. Acesta este scopul, în favorul căruia pledează „Budapesti Hirlap“ în ultimul său număr. Deja în suflul tinerilor principii ar dori Ungurii să sădească simburile șovinismului maghiar, ca astfel ajunși pe tron să fie apoi numai niște jucării în mâna guvernului șovinist maghiar.

Am relevat aceste „mari aspirațiuni politice ale națiunii“ numai ca puțut românesc să vadă, până unde merge „patriotismul“ nostru în ferbințele lor de creeri. Dinastia habsburgică însă stă pe un pedestal mult mai înalt, prețuindu-se iubirea și alipirea popoarelor din monarhie mai mult, decât să vină cândva la ideea, ca să-și recurteze pedagogii pentru tinerii principii din ceata șovinistilor maghiari.

Dovezile statistice.

Primul fapt ce ne bate la ochi din datele descrierilor publicate până acum este, că populația orașelor s-a înmulțit neașteptat. Singur în Budapesta populația în ultimii 10 ani s-a înmulțit cu nu mai puțin de 221.445 locuitori — cu peste 45%.

Ziarele și opinia publică ungurească saltă de bucurie pentru acest fapt, după ei foarte înveselitor și tălcuit de mare spor național și economic. Eată cum raționează ei: În orașe, elementul predominant este cel unguresc, prin urmare întărirea orașelor înseamnă întărirea ungurismului. Și apoi: întărirea orașelor este conglomerarea forțelor de muncă economică, — semn dar, că țara înfloreste și-și cimentează economia.

Dar nici o concluzie de a Ungurilor n'a fost mai șocantă, mai falsă, ca aceasta.

Eată dovezile: În articolul nostru „Miseria și ruina“, am arătat cum politica artificială și șubrează a conducătorilor unguri a adunat în Budapesta și în alte orașe zeci de mii de lucrători — cari acum rămăși fără ocupație, fără locuință, mor de foame pe cele străde. Ne sînt încă vii în memorie demonstrațiile de disperare din Budapesta ale lucrătorilor fără muncă. Faptele acestea sînt cele mai clasice dovezi, că înmulțirea populației din Budapesta este nenaturală, forțată și lipsită de condițiile de traiu. O astfel de înmulțire departe de a însemna un pro-

gres, denotă o stare de lucruri bolnăvicioasă și păgubitoare.

Puternice și desperate trebuie să fie motivele acelor săteni, cari își lasă puștie căsuța din liniștea satului și pradă părăngerii dă gîllele pământului strămoșesc, pentru-ca să alerge la oraș, unde știe că-l așteaptă foamea și miseria.

Singur desparerea și absoluta neputință de traiu mină grosul sătenilor în virtutea orașelor, unde baremi cea mîngăiere individuală o are, că poate să trăiască în haina miseriei și să moară de foame — necunoscut de nime.

Soartea acestor săteni e hotărîtă: traiul ori moartea în miserie. Și se înțelege, că în astfel de situație desperată mai bine preferă să chinuie și să moară la oraș în marea de necunoscuți, decât să fie de mila ori de batjocura sătenilor, cari toți îl cunosc și știu că odată a trăit zile mai bune.

Când ziarele și opinia publică ungurească vrea să concludă, că înmulțirea populației din orașe înseamnă progres și înflorire națională și economică, — este atât de naivă să aducă drept argument pilda din alte state, a căror bunăstare stă în raport direct cu mulțimea și mărimea orașelor. Cu cât orașele sînt mai dese și cu cât mișcarea în acele este mai vie, — cu atât economia țării respective este mai înfloritoare.

Așa este în cele mai multe state, dar' la noi în Ungaria nu este așa.

La noi în Ungaria împopularea orașelor este forțată, este siluită de miserie și de desperare.

Că așa este ne dovedește faptul, că industria și comerțul din Ungaria, departe de a fi în floare, abia se mai susține de pe o zi pe alta. Desidem pe ori-care ziarist ungur să ne numească un singur ram de industrie, care se desvolaltă și e în condiții satisfăcătoare în Ungaria. Sau să ne spună un singur oraș, unde negoțul se fie lipsit de insolvențe, falimente și de aproape totală neputință de a vieți.

E știut, că agricultura la oraș n'are teren. Dacă acum și industria și negoțul în orașele din Ungaria e în părăngire — se ne spună opinia publică ungurească, care e, altul motorul invasiunii sătenilor la oraș, dacă nu miseria și desparerea?!

Ori au uitat compatrioții noștri, că muncitorii din capitală și din alte orașe numai cu pâinea și ajutorul milostivilor au putut să-și trăiască zilele de iarnă.

Și apoi când muncitorimea este avisată la mila orașenilor, — este asta o înflorire economică și națională?

În loc să se amăgească guvernății de azi cu astfel de deducții absurde, mai mare folos și-ar face lor și o datorință față de țară, când ar recunoaște politica lor enorm de greșită, care este izvorul acestei bolnăvicioase desvoltări social-economice.

Singur politica lor șovinistă monopolisătoare și fudulă a făcut, ca pe lângă emigrările în țări străine să avem și nefaste emigrări interne — dela sate la orașe.

Ar fi timpul să înțeleagă ungurismul, că șovinismul n'are loc în țara noastră. Perpetuând pe această cale șovinistă în loc să-și vadă ideea reală, în loc să fie vre-odată din țările coroanei Sfântului Ștefan un stat unitar maghiar, cu timpul va fi un stat prăbușit.

(Va urma). Vasile C. Osvald.

Școalele fundatiun. năseudene din Năseud, Monor și Borgo-Prund.

De sub Heniul, 24 Martie 1901.

N'a ajuns ștergerea caracterului confesional al școalelor grănițere? N'a ajuns punerea acestor școale sub direct tutoral al inspectorului regesc de școale?

N'a ajuns denumirea de director al școalelor normale din Năseud cu totala desconsiderare a fondurilor, cari le susțin?!

A lipit și acest blăstem?!

E un blăstem pe neamul românesc, că are fi în sinul seu, pentru cari nu există interese deobște. Pe această cale și-a făcut cariera un Ioan Ciocan. Acum un discipol și prieten al acestuia își ridică capul.

Acesta e Dr. Leon Scridon! Vrea dinșul să urmeze lui Ciocan? Așa se vede. Dar' noi întrebăm, ce caută Dr. Leon Scridon, I. videnotar al comitatului Bistrița-Năseud cu propuneri diabolice în comisiunea fondurilor năseudene?!

Deschide ușile greu încuiate ale carierei!

Înțelegeți, grănițerilor!!

Comisiunea fondurilor școlare centrale și de stipendii din Năseud e convocată pe 28 Martie 1901.

Între punctele programului, sub nr. 8 se cuprinde propunerea lui Dr. Leon Scridon pentru cererea unui ajutor de stat de 10.000 coroane pentru școalele fundatiunale din Năseud, Monor și Borgo-Prund.

Cine nu va încremeni la auzul acestui nou atentat contra școalelor fundatiunale?!

Ajutor de stat nu a culezat să ceară nici Ioan Ciocan!

Ajutor de stat nu cer cele mai sârmane comune de pe Câmpie, ci încasează salariul învățătorului adunând grăunțele cu cupa!

Dar' fondurile năseudene, posesorul a avari de milioane, vine prin membrul seu ilustru și zelos Dr. Leon Scridon și o să ceară ajutor de stat?

Cu o calumnie mai mult la adresa neamului românesc.

Averile grănițerești se chivernisesc, știe Dr. Scridon cum!

Aceste avari, ca-și cari în Ungaria nu sînt, ar ajunge și pentru procurarea de recușite școlare.

Ar fi suficient, ca să îndestulească și pe inspectorul școlar din Bistrița să poată susține și în alte locuri școale și alte institute de cultură.

Pentru-ce nu cer grănițerii spre acoperirea lipsurilor ajutor din fondul silvanal? Acesta e adevărata lor proprietate. Au dreptul incontestabil la el.

Protopopul Cirilă Deac, o inimă curată și o minte senină, a voit să prevină această primejdie ce l-o pregătia demult colegul din comisia fondurilor. A votat cu comuna din tractul seu protopopesc sume frumoase pentru ajutoarea școlii din Monor.

Pentru-ce nu alege și Dr. Scridon această cale. E magnifică, e națională și instructivă. E chemată să dedee poporul la jertfe.

Oăci cine jertfește, știe și cruța.

Lui Dr. Scridon îi trebuie ajutor de stat; pentru-că lui îi trebuie alteceva. Și se pare, că crede, că acest ceva trebuie meritat și se poate câștiga numai prin nimicirea totală alor trei școale.

Dar' nu cugetă la urmările nefaste, că propunerea lui, eventual ajunsa hotărîre este pierirea școalelor românești de pe valea Someșului.

Videant consules!

Năseudeanul.

Din Bănat.

O întâmplare.

(Urmare).

În prima linie își lipsește d-tale ce e mai de lipă la o astfel de întreprindere... priceperea comercială. D-ta nu primești sfaturi, voești numai să poruncești și cu aceea împedezi conducătorii în desvoltarea comerțului. Când îndrăznește careva să-ți zică, că una sau oceaaltă poruncă a d-tale poate să strice „Severineana“, pe d-ta te apucă grandomania — morbul d-tale — rupi vorba și strigi: „Ioh befehle“, și asta trebuie să rămână lucru sfânt!

Pe a cui pagubă merge asta?

Pe a „Severineana“!

De ce pleacă conducătorii?

Pentru-că comerțul nu se desvolaltă cu „Ioh befehle“, ci cu prevenirea, cu afabilitatea, cu cumpăneala etc. etc.

Nu o crezi, dle Curescu?

Postește și învață dela un Jidan cum se câștigă misterii.

Nu e menirea „Severineana“ să fie o prăvălie numai pentru gourmani, că-ora să se servească numai cu delicatose, vinuri și cognacuri, ci în prima linie e pentru desvoltarea și ajutoarea poporului român — pentru „opinca“, care e conștientul cel mai puternic din ținutul acesta și plătește cu bani su-nători.

Dar' pe cine află poporul din împrejurime cunoscut în prăvălie? Care dintre întregul personal poate atrage, cu influența lui poporul?

Nici unul! Toți sînt băiețandri și străini pentru popor.

Dar' cum stai cu negoțul pentru poporul de rînd?

Rău! Nici nu-l știi cumpăra, nici nu-l știi vinde.

Jidanul cel mai prăpădit se orientează după cerințele și lipsurile poporului și nu închide banul în lucruri de lux.

Jidanul nu cumpără din a doua și a treia mână, ci direct din fabrică; cumpără lesne, ca să poată vinde lesne.

Deci într-o dată poate poporul să cumpere dela Jidan numai cu 1 ban mai lesne, nu vine la „Severineana“, fie negoțul ei cu 100 de părți mai bun în calitate; — dar' să-l plătească pe jumătate mai scump ca la Jidan, sau precepușă — asta nu o face Românul, măcar să fii d-ta omul cel mai frumos din lume.

Un exemplu:

„Severineana“ de pe aici, poartă ace cu bold pe dărlugii lor. Am îndrămat o precepușă să se meargă la „Severineana“ să cumpere ace de acestea.

S'a întors și mi-a rîs în față. 100 de ace de acestea, le cumpără dela Jidan cu 17 cruceri, și ea le vinde cu 22 cr. Ea câștigă 5 cr. la suta de ace, tot calitatea aceea pe care l'a cerut la „Severineana“ 32 cr. pe sută.

Cât profit îi rămănea ei, dacă ea trebuia să dea țărâncei acele, tot cu prețul acela, cu care e țărâncea obicinuită să-l plătească?

Trebuia să peardă 10 cruceri, pentru-că a avut onoare să cumpere acele dela „Severineana“.

Nu ne îndoiim a crede, că astfel va sta cu tot negoțul, nici cu un ban nu-l plătește poporul mai lesne decât la Jidan, pentru aceea nici nu vine. Și cum se fie mai lesne?

Agenti, cari călătoreșc în numele fabricilor, doară au ochi și cu o privire au câștigat convingerea, că cei din directoriu, cari dispun asupra chestiei, cu toate s'or fi ocupat, numai cu de-ale negoțului nu, și pentru aceea nu părăsesc el astfel de teren, fără să fie făcut „Geschäft“ oât de bun. Vezi, domnule Curescu, asta-i rău, ba rău de tot, la „Severineana“.

De încheiere, un cuvânt părintelui Ioan Stoian.

Preotul trebuie să impună respect parohienilor și publicului, — trebuie cu toată țărâna să țină la vaza biserice și a autorităților ei și a lui. Biserica — casa Domnului — trebuie să fie ținută în curățenia cea mai mare și desfrînări nu trebuie suferite, nici în lăuntru ei, nici în apropierea ei.

Să cercetăm, părinte, într-o dată și împlinștii Sfintia Ta datorințele acestea. Crâșnicul din biserica catedrală de mult neglijă datorințele sale, — biserica nu se mai curățeste, nu scliștește — ci a prins mușegaiu din neglijența lui și volnicia d-tale.

Singur fiind, a luat pe lângă sine, ca servitor — un băiețandru, care pentru dibăcia sa — că a isbutit să afle calea prin acoperișul unei case încuiate în lăuntru ei — a fost din partea tribunului distins cu șese luni cuartir liber în localitățile sale făcute anume pentru aceia, care se ocupă cu isprăvuri de acestea. Când l'a trimis tribunul la acasă eארă fu primit la sfîntul crâșnicului. Era Costa un copil sprinten și în cas de lipsă a postilon cu aripi și pentru aceea nu se putea lipsi de el, nici crâșnicul, nici popa Ioan.

Protopopul a aflat, că nu ar fi bine să aibă vîlăstărelul acesta intrare liberă și necontrolată prin biserică și demult tot cere crâșnicului depărtarea lui Costică, căci în urma urmelor va fi siluit să-l depărteze și pe el din cauza lui și a neasculării sale.

Crâșnicul va fi aflat porunca protopopului destul de ridicolă, pentru-că el avea onoare să joace zilnic cărțile la „Cerbul de aur“, cu popa Stoian și cu demisionatul prim-epitrop, care, după sfaturile lui popa Ioan Stoian — era o autoritate la biserică și aveau ei doi să dispună asupra crâșnicului — dar' nu protopopul — venit ac de prin fundul Ardealului.

(Va urma) Dela Tăbăriște.

Cronica zilei.

Sibiu, 26 Martie n. 1901

Alegere de deputat sinodal. Duminică s'a făcut scrutinul pentru alegerea unui deputat mirean în ceroul electoral al IX-lea Turda, devenit vacant prin intrarea în cler a lui Dr. Ioan Stroi. Actul scrutinului a fost condus de comisarul consistorial dl Pantaleon Lucuța. Ales a fost referentul consistorial dl Dr. Nicolau Olariu.

Vorbirea împăratului german în parlamentul berlinez. În parlamentul din Berlin l'a săt făcut președintele lui Kröcker imputări, că în vorbirea, prin care a salutată reînălțarea împăratului a adus atentatul dela Breme în legătură cu intențiile păcătoase ale lui Hödel și Nobiling de a omori pe Wilhelm I la 1878. Kröcher a răspuns, că n'a făcut nici o asemănare între cele două atentate, ci din incidentul zilei de 22 Martie a aflat cu oale să spună, că și cu Wilhelm I. s'a petrecut un asemenea lucru. De altminteralea, zise președintele, împăratul a declarat, că păpănia dela Breme cu deosebire pentru aceea l'a atins așa de dureros, pentru-că l'a convins, că dela moartea fericitului împărat Wilhelm I. a scăzut în popor și mai ales în tinerime respectul față de autorități.

După aceea împăratul a adăugat că următoarele: Noi toți, fără excepție de clasă, nu ne putem subtrage cu totul de sub greutatea de a fi părtași la acest păcat, într-o dată nu facem destulă întrebuințare de mijloacele cari ne stau la îndemână. Împăratul a reflectat mai ales la presă, pentru apărarea respectului față de autorități. El își pune nădejdea în parlament și în toate partidele și dorește, ca toți să lucre din răspuneri, ca eארăși să se înțarească respectul față de autorități așa, după-cum cere trebuința.

Lupta pentru cruce. Rectorul universității din Budapesta a ascultat pe toți tinerii creștini, cari au subscris manifestul cunoscut în chestia crucii. Toată tinerimea creștină însă s'a declarat înaintea rectorului solidară cu cei subscrisi. În cazul, că la dictarea pedepsei senatului universitar ar alege numai vre-o câțiva dintre ei, pentru-ca — conform dorinței exprimate de Wlassics — să fie tractați în mod draconic, tinerimea a proclamat cea mai largă solidaritate. Toți tinerii și-au comandat câte o copie după crucile negre puse la universitate. Trei dintre ei au fost încredințați ca să scrie l'istoria mișcării pentru cruce, începînd dela batjocorirea ei din anul trecut până în timpul de față. Scrierea de înmăbrătare ce l'a adresat-o baronul Kaas Ivor, tinerimea a hotărît să o publice în 10.000 de exemplare și să o trimită la toate școalele superioare din țară.

Academia Română a ținut Vineri ședință solemnă pentru prezentarea noului membru, domnul I. cavalier de Pușcariu.

Ședința s'a deschis la orele 1 jum. p. m. sub președinția dlui I. Negruzzi.

După prezentarea noului membru, se dă cuvîntul dlui Pușcariu pentru a rosti discursul de recepțiune.

Di Pușcariu, bătrînul nou academician, vorbește despre Ugrinus, un scriitor din secolul al XIII.

Din cercetările și datele culese, cam în aceeași epocă se găseau mai mulți cari poartă numele de Ugrinus.

Di Pușcariu nu se ocupă însă decât de trei dintr'înșii, unul de origină română, altul de origină germană și al treilea de origină ungară.

Ugrinus de sigur însă a trăit în epoca dela 1291, data trecerii Românilor din Făgăraș în Valahia și înființarea principatului.

Di Pușcariu relevă activitatea lui Ugrinus și termină mulțumind Academiei pentru alegerea făcută în persoana sa.

D. P. B. Hașdeu, ilustrat savant, răspunde cuvîntării dlui Pușcariu, în numele Academiei.

Di Hașdeu vorbește de activitatea și meritele noului academician, felicitându-l pentru alegerea sa.

D-sa amintește, că sînt toamă douăzeci de ani de când răspundea discursului de recepțiune al unui alt academician, om de stat și patriot ilustru: Ioan Ghica.

După terminarea discursului ședința se ridică la orele 3 p. m.

La școala de cadeți de inf. o. și r. din Sibiu se primesc o începutul anului școlar 1901/2 vre-o 40 de aspiranți pentru cursul prim. Cei-ce aspiră a fi primiți trebuie să dovedească că sînt: 1. cetățeni ungari resp. austriaci; 2. că sînt trușete sănătoși și apți pentru creșterea militară; 3. că au absolvat patru clase la o școală medie; 4. că au purtare morală îndestulătoare; 5. că au împlinit 14 ani, dar' n'au trecut peste 17 ani; 6. că vor pute plăti la timpul recerut taxele școlare; 7. că pot să-și procure și să-și țină din propriile lor mijloace anumite obiecte de stafagi. Condițiile de primire cuprinse în broșură se pot căpăta pentru 40 bani plus porto postal dela școala de cadeți din Sibiu. Cererile de primire sînt a se adresa comandai școlii de cadeți până la cel mult 15 August, dar' la nici un caz înainte de primirea atestatului școlar dela finea anului școlar 1900/1901.

Iubileul ilustratorilor. Sînt abia câțiva ani de când cărțile postale ilustrate se folosesc și la noi cu atîta predilecțiune. Va fi însă de interes să spunem tinerimii noastre de ambe sexe, că în anul acesta se împlinesc 25 de ani, de când în Germania tipografur Schwartz a tipărit primele ilustrate și le-a pus în vînzare în anul 1876.

Moartea unui preot. Foile jidano-maghiare înregistrează cu o deosebită bucurie moartea preotului vienez Dekker, unul dintre cei mai aprigi luptători anti-semiți. Defunctul preot a scris o mulțime de broșuri contra Evreilor, scoțînd la iveală îndeosebi mania de omoruri rituale a Jidanilor.

Miseria în capitală. Foile maghiare spun, că în casele de amanet din capitală au fost zălogite anul trecut peste 100.000 obiecte, în preț de o jumătate milion. Cele mai multe n'au fost răscumpărate, așa că au ajuns acum la licitație. Așa zică cineva că nu-i „fericită“ capitala Ungariei!

O mie de pasapoarte. După-cum scrie „Felső Magyarországi“ din Cașovia, în comitatul Abauj-Torna septemăna trecută s'a estradat al miișea pasaport pentru America. Singur din acest comitat deci au emigrat — spune numita foie — dela anul nou încoace peste 1800 locuitori. O puternică dovadă despre „înflorirea“ fericitei Ungarii.

Cheltueile înmormîntării reginei Angliei, după-cum scriu foile din Germania, se urcă la suma de 710 mii de mărci. Scump mai e plătită până și moartea capetelor încoronate!

Lupta anti-clericală în Spania, care odinioară a fost țara cea mai creștină din lume, a început deja. Noul ministru liberal a trimis o strictă admoniție arhiepiscopului din Sevilla, pentru că a oprit credincioșilor să cerceteze piesele „Electra”. Ministrul de război, gener. Weyler a suprimat toate posturile de preoți militari de regiment, iar ministrul instrucțiunii publice a ștears studiul religiunii dintre studiile ordinare, lăsând predarea ei numai în mod facultativ.

Meseriașii români din Orăștie, au avut Duminecă, în 4/17 l. c. seara, o serată literară în anul acesta. Durere, au participat prea puțini chiar dintre meseriași și din inteligență. Au fost de față abia vre-o 40 persoane. Dar ca început de destul. Să sperăm altădată mai mult, — zice „Bunul Econom”.

Serata a deschis-o dl C. Balcu, prin o vorbire potrivită, îmbărbătând pe meseriași a se stringe tot mai mult la olaltă și a da semne de viață și născând spre înflorire. Punctul de căpetenie al seratei a fost disertația potrivită și foarte instructivă a dlui I. Moța, paroch, vorbind despre tema: „Spre ce se născușă meseriașii noștri?”

Au urmat declamările d-șoarelor și domnilor: poezii și anecdote, sentimentale și de haz, și cu plăcere însemnăm, că toți declamatorii s-au achitat în chip brav de rolele lor.

Bani trimiși din America. În anul trecut locuitorii din Zips emigrați în America au trimis de acolo familiilor lor rămase acasă 3,410,000 coroane. Numărul emigraților în America din ținutul acesta al Ungariei este 24,310. Împărțită suma de mai sus între ei, ar veni de cap 140 coroane pe an trimise acasă din America.

Prețul cerealelor în România. În porturile dunărene piața cerealelor e slabă, cu toate prețurile ferme din America.

La Brăila prețurile cerealelor pe suta de chlg., au fost: grâu 15 lei 50; porumbul 9 lei 75; cinciștina 9 lei 10; orz 10 lei 50; porumb roșu 9 lei 40; fasole 15 lei 50.

E posibil să înbești două deodată? În fața acestei probleme se afla un tânăr maghiar din Măcău și fiindcă puterile sale sufletești nu au fost suficiente pentru rezolvarea unei probleme așa de grele, nenorocitului amoretz a aflat de bine, să-și tragă un glonț în cap. Vedeți, și în privința amorului, Românul e superior Ungurului. Când două inimi nu-1 dau pace Românului și când amândouă îi plac, el află cuvinte de mângâiere pentru amândouă. „Pentru una aș trăi, pentru alta aș muri”, zice Românul, dar la urma urmelor se împacă cu soartea, căci — vorba lui — *cu două nu te plouă*. De altminterlea chestia întregă este o chestie de apăsătoare.

PARTEA LITERARĂ.

Diplome maramureșene.

Am amintit de colecțiune de diplome maramureșene din secolul XIV. și XV., adunate și comentate de domnul Dr. Ioan Mihalyi.

Din două puncte de vedere sînt importante aceste diplome. Mai înainte de toate ele dovedesc afară de orice îndoială, că istoriografia maghiari nu au drept, când tendențios susțin, că Românii ar fi venit în Ungaria numai prin secolul al XIII-lea, sub domnia lui Andrei al II-lea. Istoriografia români au combătut această părere eronată și tendențioasă deja demult, și cu deplin succes. D. Mihalyi, prin publicarea acestor diplome a contribuit și mai mult la afirmarea părerii unice corecte, susținută de istoricii obiectivi și nepreocupați.

Din aceste diplome se vede, că elementul român din Maramureș a fost așa de puternic, încosebi sub domnia lui Ludovic- cel-Mare, încât este imposibil, ca niște venetici de mai ieri-alaltăieri se poată juca un rol atât de puternic în istorie. Nu numai Marmăția, nu numai comitatele vecine, dar însemnate părți din Ardeal și Bănat erau stăpânite pe aceste vremuri de voievozii maramureșeni. Geograful, ținuturi de prin jurul Mehădiei erau sub stăpânirea lor puse, prin diplome regale.

În al doilea rînd, aceste diplome dovedesc forța și vitejia voievozilor din Maramureș, care se vede și de acolo, că n-a existat nici o luptă mai însemnată, nici o expedițiune militară în acele vremuri, la care să nu fi luat parte Balce, Drag-Meșter și ceilalții voievozi români, cu oțtirea lor puternică.

O mulțime de sate, cari azi sînt împopulate de Ruteni, precum: Bușina, Tarasul, Iza, Dolha, Talabor, Vajnaș, Bedeu, Lipose, Zelenca, Rakolez, Ialova,

Perii, Misztioza, Száldobos, Mihalka etc. erau posesiuni românești.

Trebuie deci, că populațiunea română a fost aici foarte numeroasă. Că Românii au locuit aici în masse puternice, putem deduce și din faptul, că întemeierea Moldovei altfel nici n'ar fi fost posibilă. Regii maghiari chiar din motivul hărniei și curajului de luptă a Românilor au distins pe conducătorii lor, voievozi și chinezi, cu tot felul de onoruri.

Printre diplomele publicate, dintre cari 310 es pentru prima-dată la lumină, fără îndoială mai importante sînt cele: din 1384, dată lui Balce și Drag-Meșter, pentru victorioasele expedițiuni militare, duse contra Lithvanilor, cari devastaseră Galiția; apoi diploma din 1387, prin care regele Sigismund dăruiește moștile Iza și Apșa-de-jos lui Ioan Romanul, fiul lui Dragomir, nepotul de soră al lui Balce și Drag, pentru moartea de erou a tatălui seu, căzut sub Vidin într-o luptă contra Țărului bulgar Svacimir, și a fratelui seu Tatomir, căzut sub Belț, în Galiția; diploma din 1391, în care patriarhul din Constantinopol, Antoniu, primește și binecuvîntă darul făcut de Balță-Vodă și Drag-Meșter mănăstirii din Maramureș, fundate în numele sf. archangel Michail. În această diplomă li-se recunoaște donatorilor dreptul să aleagă egumen la mănăstire. De aici se vede, că voievozii români, când armele nu mai sunau, când pacea domnia în țeară, își îndreptau gândul și spre biserică, făcînd însemnate donațiuni pentru mănăstiri, edificînd biserici și înzestrîndu-le cu domenii. Nu mai puțin importantă este diploma referitoare la dieta din Hatvan, ținută în anul 1442.

Dar' ar trebui să le numărăm aproape toate, căci toate sînt documente de mândrie națională pentru noi, indeosebi pentru cei din Marmăția, la a căror trecut frumos se refer și cari din ele putem dobîndi curaj și perseverență în luptele viitorului pentru ridicarea națiunii române la locul ce i-se cuvine.

Eată ce zice dl Mihalyi, în prefața, despre epoca, din care datează aceste diplome: „Periodul, din care provin diplomele, este epoca cea mai strălucită a Ungariei; bărbații de atunci, cari au avut rol mai însemnat ori mai modest, ne-au lăsat pămînt și onoare de moștenire, și sînt vrednici, ca memoria lor să nu fie peritoare.

Nici-odată n'a fost Ungaria atât de liberă, independentă, și așa de puternică, ca în acești doi secol. În lăuntru se bucura de bunăstare, în afară de autoritate distinsă. Plăsoarea fiecui-a aflat ascultare și vindecare; dreptul celor asupriți a fost apărut de apăsările puternicilor, drept și dreptate a domnit pentru toți și întru toate.

Inceputul diplomelor noastre cade pe anii aceia, când poetul cel mai mare al evului de mijloc, Dante, cânta cu entuziasm în „comedia divină” a sa:

„O beata Ungheria, se non si lascio Pitù malmenare!”

și se sfîrșesc în acele zile triste, când o oligarchie neînfrînată a răpit la sine toate, a împins poporul la o răscoală sângeroasă, și într'atîta a enervat țeara întregă, încât aceea nu peste mult a ajuns pradă Turcilor învingători.

Da, au trecut vremurile acele frumoase de glorie, când Românii ducero rolul de frunte în Marmăția, peste care încă se revărsa o dulce ploaie de raze din gloria epocii amintite. Nobilii de odinioară au devenit element de exploatare pentru oligarchia neînfrînată. Abia din câteva familii mai există astăzi bărbați inteligenți cu rol în viața publică, cari se pot mândri de gloriosul trecut al strămoșilor lor eroi.

Dela fii inteligenți ai Marmăției așteptăm cu toții, împreună cu însuflețitul autor, ridicarea nimbului poporului român din „cea mai interesantă regiune a Ungariei”.

Incheind, nu putem îndemna îndeajuns pe toți aceia, cari se interesează de gloriosul trecut al poporului român, să dea tot spriginul lor nobil neobositului și eruditului autor, ca astfel, continuînd cu obositoare scrutări istorice, să poată împrăștia tot mai mult întunerecul, ce acopere o însemnată parte a falnicului nostru trecut. *Vasile A. Meșter.*

POSTA REDACȚIUNII.

A. M. în Cracovia. „Scumpă dragă copiliță” este plagiatul unei cunoscută poezii. Te rugăm a te lăsa de furături literare.

MAI NOU.

Satisfacție studenților ruși.

Petersburg, 25 Martie n. Consiliul de miniștri ținut sub presidenția Țărului a decis să destăinze legea, care dispunea înrolarea în armată a studenților răsăritori și să schimbe statutele universităților.

Serbările dela Toulon.

Se anunță din Paris, că flota rusească aflătoare în portul Genua, contrar dispozițiilor de până acum, nu va participa la serbările ce se vor ține la Toulon pe la începutul lui Aprilie.

Congresul presei.

Congresul internațional al presei, ce era să se țină în anul acesta la Berlin, s'a amînat pe un an.

Războiul.

În 22 Martie a fost o luptă vehementă la Hartbeestfontein.

Ciuma în Capstadt.

Duminecă și Luni s'au ivit 12 nouă cazuri de boală. Între bolnavi sînt și 4 Europeni.

Din public. *)

Mulțumită publică.

Ne împlinim plăcuta datorință de a aduce și pe această cale sincerele mulțumite ale „Reuniunii sodalilor români din Sibîiu”, onorabilei direcțiuni a institutului de credit și economii „Arieșana” din Turda, care la binevoitoarea intervenție a dlui Iuliu Bardosy, insp. r. de școale în pensiune, ne-a votat un ajutor de 5 cor. pentru fondul de acuire a unui local cu eventuală hală de vânzare, ajutor elocut la același institut, cum și direcțiunii institutului „Racoșana” din Seica-mare și directorului ei, dlui Nicolae Racoșă, pentru ajutoarele de câte 10 cor.

Sibîiu, 25 Martie n. 1901.

Comitetul „Reuniunii sodalilor români din Sibîiu”.

Victor Tordășianu, Ioan Apolzan, președinte. notar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica aceasta redacțiunea nu e responsabilă.

Bibliografie.

O nouă carte de contabilitate. A eșit de sub tipar broșura „Introducere în contabilitate și contabilitatea în partidă simplă”, de I. C. Panțu, profesor la școala comercială superioară din Brașov. Cartea aceasta, scrisă într'un limbaj cât se poate mai ușor, este menită a lăși cunoștințele de contabilitate la poporul nostru. Purcînd din mici exemple practice autorul stabilește regulile de lipsă și principiile contabilității, făcînd un curs complet al acestei științe, astfel că ori-cine are interes se poate instrui cu ușurință în contabilitate. Recomandăm această carte cu deosebire învîțătorilor, preoților, comercianților, precum și tuturor, cari stau în legătură cu băncile noastre. Cartea se estinde pe 14 coale de tip. 8° mare I—VIII—213 pag. Prețul este 2 cor. + porto postal 20 bani. Se poate procura dela librăria archidieceană din Sibîiu, dela tipografia A. Murășianu și dela librăria N. I. Ciuruș în Brașov.

Chestia autonomiei bisericei române unite, în șirul luptelor noastre pentru existența națională, de Lucian Bolcaș. Tipografia „Minerva”, București, 1900. Prețul cor. 150. De vânzare la librăriile românești. — Atragem atenția publicului nostru asupra acestui studiu din trecutul Românilor din Ungaria.

Relațiunile Moldovei cu Polonia până la moartea lui Ștefan-cel-Mare, de Ioan Ursu, profesor de istorie la liceul din Piatra-N., 1900.

Un op istoric, de 200 pagini, care aruncă lumină asupra unei interesante părți a istoriei române. La tratarea materialului autorul s'a folosit de izvoare originale, ear' dintre scrierile posteroare, de cele mai speciale. De aceea scrierea este de interes și o recomandăm atenției publicului. Ea a fost premiată de universitatea din București, cu marele premiu „Hilel” din 1898.

Prețul este lei 3.50 și se poate procura dela autor.

„Țiganiada” sau „Alexandria ai țigănească”, o preafrumoasă povestire în 12 cântări și vre-o 5000 de stichuri, scrisă acum o sută de ani, de preacunoscutul Ioan Budai Deleanu, ear' acum din nou scoasă și pe înțeles întocmită de V. O. — Editura librăriei Ciuruș în Brașov. Prețul 45 cor.

„Sămbăta morților”.

— Voce din presă. —

„Noua Revistă Română” scrie următoarele: „Sămbăta morților”, dramă din popor, localizată de Teodor V. Păcățian. — Ionel, feciorul unei văduve sărace, iubește pe Ileana fiica lui Petrilă, un morar avut și sgăroit, ce nu putea suferi pe Ionel. De giaba sînt toate demersurile primăreii pe lângă Petrilă, aceasta numai se infurie și suferințele Ileanei se înmulțesc. Petrilă cere dela Ileana să nu mai audă cîntecul de fluier al lui Ionel, și el de dragul Ileanei își sfarmă fluierul, singura lui mângâiere, dar' cu el deodată se mîntuește și credința, nădejdea inimii lui. De necaz pleacă la cărmăc, aici se întâlnește cu groparul care îi spune că la 12 se vîd în cimiter toți cari vor muri în cursul anului. Ionel pleacă la cimiter să vadă dacă morarul, care este oficios, nu este între morții anului. Aici adoarme și în vis i-se arată că a vîzut pe Ileana Pleacă grăbit și desperat, întănește pe morarul și pe groparul. Morarul din unele vorbe ale lui Ionel deduce că Ionel l'a vîzut între cei-ce vor muri. Aceasta îl înspăimîntă și se îmbolnăvește, Ileana curioasă vine și ea la Ionel și îl întreabă, el îi mărturisește că a vîzut-o. Acum Ionel nu mai are nici liniște, își propune să iee lumea în cap, dar' mei vrea să vadă odată pe Ileana, se duce la ei în ogradă. Morarul bolnav eșise să-și ascundă comoara, se întănește cu Ionel și cade mort. Vine Ileana și i strigă: Ucișag. El desperat pleacă din sat. Ileana e bolnavă și înainte de moarte prin strănușia preotului iartă pe Ionel și îl roagă să-i cînte afară din fluier, ca odată în vremurile ferice; moare în cîntecul fluierului.

Di Păcățian, de altfel recunoscut ca bun traducător, a localizat cu mult succes această piesă, care are multe părți instructive pentru popor. Teatrul Ardelenilor este în formare, și deocamdată se reduce la reprezentațiile tinerilor diletanți, cari sînt foarte răspândite, întesându-se de ele cu multă dragoste chiar și țărani. Repertoriul acestor reprezentații e cules aproape tot din comediile lui Alexandri și Vulcan „Sămbăta morților” e chemată să introducă în teatrul popular al Ardelenilor și drama. Localizarea dlui Păcățian corespunde ideilor și modului de gîndire al țăranelui.

O carte bună. Zilele acestea a apărut o broșură de 65 pagini 4° mic, intitulată „Buna chiverniseală”, dînd sfaturi și îndemnări de muncă și cruțare, în limbă ușoară, pare-că anume scrisă pentru popor, și spriginindu-i îndemnul peilde din viața omeimei. Această carte, al cărei titlu e: „Buna chiverniseală”, carte pentru toți, întocmită după ideile lui Samuil Smiles, de Teodor V. Păcățian, cuprinde următorii capitli: Munca și sirguința; Obicînuința de a chivernisi; Lipsa de îngrijire; Buna rînduială, chiverniseala și Regulele chiverniselei.

Sigur „Buna chiverniseală” a dlui Păcățian satisface unei lipse de mult simțite în literatura populară instructivă. Preoții, învîțătorii, directorii școlari au la dispoziție în „Buna chiverniseală” cea mai potrivită carte pentru a o recomanda poporenilor și a o pune în mâinile elevilor ca premiu de esamene. Costă numai 40 bani (20 cruceri) și se poate procura direct dela autor (Sibîiu, Hechtgasse nr. 16).

„Povestea priveghitorei”, după „Îngiră-te-Mărgărite”, de I. Manliu. Estras din publicațiunea „Lui Titu Maiorescu, Omagiu”. București, stabilimentul grafic I. V. Sococ, str. Berzei nr. 59. Prețul 25 bani.

Tragedia Calvarului, de abb. Henry Bolu, tradusă în românește de membrii societății de lectură „Inocențiu Micu Clain” a teologilor din Blaj. Ediț. societății tiparului „Tipografie”, societ. pe acțiuni în Sibîiu. Prețul: 2 coroane, pentru România: 3 lei.

În această scriere se tratează, într-o concepțiune originală și într'un stil superb, divina tragedie a Măntuitorului. E o lectură, ce înalță fiecare suflet creștinesc, obicînit a simți și gîndi.

Traducerea e vrednică de original; pare-că nici nu e traducere. Un limbaj verde, românesc, în felul scrierilor sfinte, este caracteristica escelentei traducerii, care face onoare tinerilor teologi dela Blaj. Unitatea stilului e așa de evidentă, încât ni-se pare că unul singur a făcut întreaga traducere.

Înfășoarea tehnică nu desminte reputațiunea bună a atelierului „Tipografie” noastre. Ear' broșurarea în stil antic, franțuzesc li dă o formă originală și atrăgătoare. Învelișul e de hîrtie pergament.

Rar se vede în piața de cărți românești o carte cu înfășoare așa de elegantă, demnă atrăgătoare.

„Băncile de emisiune și circulațiune monetară”, în special Banca națională română, de A. D. Damianof. — București, editura „Nouei Reviste Române”. Prețul 1 leu 50 bani.

Cățetorile patriarhului Marcian de Antiochia în țările române (1653—1658), testă pentru licență în istorie, de Emilia Cioran. București, stabilimentul grafic I. V. Sococ.

A eșit de sub tipar în editura librăriei Sococ & Comp.: Documentele românești din arhivele Bistriței, partea I. de N. Iorga.

Prețul 4 lei.

„Tipografia”, societate pe acțiuni în Sibîiu, recomandă următoarele note pentru piano:

R. van Saanen, cîvinte de M. Eminescu	—
Doina codrului	—
I. Paschill. Cîvinte de I. Dorianu. Așa mi-e scris, romanță pentru voce și piano	—
F. Demeler. Soirées de Bucarest, vals	1.50
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano de In D. Bulan	—
I. Villacrosse. De ce mi-ai zis odinioară, romanță	—
Pavotte de la Princesse „Marie” de Michel Margarițescu	—
Zéphir. Polca mazurca de G. Ionescu	—
G. Vasilii. Frametul Zăvoului, horă	—
C. Felix. Cîvinte de I. Dorianu. Vals conjugal pentru voce și piano	—
Radu D. Rosetti. E vre-un loc uitat de oameni, reverie pentru voce și piano	—
I. Paschill. L'Amitié, vals	1.—
Ai plîns și tu vr'odată? Romanță pentru voce și piano de Ernest I. Alexandrescu	—
Nu înțeleg. De E. I. Alexandrescu	—
Pictorișor! De E. I. Alexandrescu	—
Un fir electric. De E. I. Alexandrescu	—
L'Affection. Polca franceză pentru piano de C. D. Belortu	—
De Brăila à Gênes. Galop pentru piano de C. D. Belortu	—
Serba Bucureștilor, pentru voce și piano	—
Ioan D. Burlan	—
Souvenir de Zürich. Polca mazurca de Anton Kneisel	—
Gas de quart original. De Mayer Lutz	—

La comănde din afară să se adaugă pentru porto postal încă 5 cor., ear' pentru expediție recomandată 20 cor. v. a. Pentru siguranța expediției recomandăm modalitatea din urmă.

Sosiți în Sibîiu.

La 26 Martie n. 1901.

Hotel „Împăratul Romanilor”: Castelli, inginer sup., Széll, antreprenor, Geiger, Keller, Schwarz, Elekes, Ungar, Konrad, din Budapesta, comercianți.

Hotel „Meltzer”: Hügel din Sighișoara, Gojo, Ranzi, din Căneni, antreprenori; Ganea din Ofenbaia, Herjingga din Herasény, Pintea din Palos, preoți; Harth, inginer din Căneni; Todorean, director din Ofenbaia; Löw, neguțor de vite din Alba-Iulia; Hermine Klein din Gergesdorf; Knapp, ospetăr din Cincu-mare; Horváth, drumar din Sighișoara.

Cursul pieței din Sibîiu.

Din 26 Martie n. 1900.

Hărte-monetă română	Cump.	18.74	vînd.	18.84
Lire turcești	—	—	—	—
Imperiali (15 R° aur)	—	—	—	—
Ruble rusești	—	2.46	—	2.54
Galbeni	—	11.28	—	1.840
Napoleon-d'ori	—	19.—	—	9.100
100 Marco germane	—	117.—	—	117.40
Livre sterling	—	28.90	—	24.20

Bursa de Budapesta.

Din 28 Martie n. 1900.

Renta de aur ung. 4%	118.25
„ 4%	98.35
„ ung. val. cor. 8%	98.60
Împrumutul căilor ferate ung.	98.25
Bonuri rurale ung.	98.50
„ croate-slavone	98.50
Obligațiunile desp. regalilor	98.60
Lozuri pentru regularea Tisei și Seghedin	140.—
Renta de hîrtie austriacă	98.15
„ de argint austriacă	98.—
„ de aur austriacă	11.25
Lozuri austriace din 1860	142.—
Acțiuni băncei austro-ungare	16.75—
„ de credit ung.	715.—
„ de credit austr.	702.50
Scrisori fonciare ale institutului de credit și economii „Albina”	102.—
Galbeni împărațoști	11.85
Napoleon-d'ori	19.50
Mărci 100 imp. germane	117.40
London 10 Livre sterling	240.40

Bursa de Viena.

Din 28 Martie n. 1900

Renta de aur 4%	118.5
Renta ung. v. c. 4%	98.30
Împrumutul căilor ferate ung.	98.80
Bonuri rurale ung.	98.60
„ croate-slavone	98.75
Renta de hîrtie austriacă	98.35
„ argint austriacă	98.15
„ aur austriacă	11.15
Lozuri austriace din 1860	141.80
Acțiuni băncei austro-ungare	16.8.75
„ de credit ung.	1.5
„ de credit aust.	7.1

Pentru redacție și editură responsabil: Andrei Baileș, Proprietar: Pentru „Tipografia”, societate pe acțiuni: Isid Mareschall.

Noi Vă oferim din depoul joagărului nostru cu vapor din loc
(în apropierea gării)

Lemne de fag

În blane de 1 metru lungime
Taiat lung și crepat 25 cm.
Taiat scurt „ 20 cm.

Fără căraușie		Cu căraușie	
1/2 stg.	1 stg.	1/2 stg.	1 stg.
cor. b.	cor. b.	cor. b.	cor. b.
10.—	20.—	10.80	21.60
11.—	22.—	11.80	23.60
12.—	24.—	12.80	25.60

Rămășițe de lemn de brad

1/2 stg. = 2 Rm. rămășițe
1/2 „ = 2 „ butuci
1/2 „ = 2 „ rămășițe de scânduri

Fără căraușie		Cu căraușie	
cor.	bani	cor.	bani
4	80	5	60
5	60	6	40
6	80	7	60

Comande se pot face la domni: C. F. Jickeli, Trafica cea mare, Piața-mare nr. 12; Wilhelm Fürst, strada Cisnădiei nr. 10; Andreas Rieger, Piața-lemnăriei nr. 5 (Bauholzplatz); Julius Ballmann, strada Morii nr. 11; G. Gürtler, strada Gusteriții nr. 37; Albert Weiss, magazin de lemne, strada Trei-stajeri nr. 4; Franz Jahn Söhne, Piața-mică nr. 31; Josef Schwarz, str. Turnului nr. 8; I. Schneider, strada Sării nr. 1; „Concordia“, societate comercială, strada Măcelarilor nr. 20; precum și la biroul joagărului cu vapor

[17] 14—20

Mersing & Lessel.

Din editura „Tipografie“, soc. pe acții în Sibiu.

Arghir și Elena, o istorie frumoasă în versuri	cor. —30
Art. de lege XXI și XXIII. ex. 1886. Despre instrucțiuni și despre procedura disciplinară	—50
Art. de lege XXII. ex. 1886. Despre comune	—80
Aluășiu Gavrilă, Societăți de cumpătare, îndreptar pentru înființarea lor după modelul „Societății de cumpătare“	1.—
Brote Eugen, Ținerea vitelor	—24
„Trifoiul“	—20
Costan T., Aur, novelă	—30
Duică G. P., Savitri, povestire indică din Mahabharata	—30
Ebers Georg, Homo sum, roman tradus de Mugur	1.60
Îndreptar practic în economia rurală de mai mulți preoți	1.40
Leonat și Dorofata, vorbire de glume în versuri	—20
Nordau Max, Naționalitatea, studiu	—40
„Reprive din Paradoxe sociologice“	—40
Ordonanțele ministeriale pentru introducerea legii comunale (Art. XXII din 1886)	—10
Russu-Șirianu I., Moara din vale, 8 novele	1.40
Simion T., Păcate Domnești, novelă orig.	—60
Simu R., Monografia comunei Orlat	—50

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

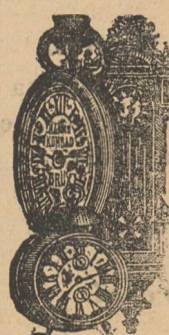
Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Slivoviță naturală,

zece ani bătrână, sub garanție și prețul mai ieftin, se capătă la

Daniil Radivolevici,
Bozovics.

[106] 1—3

Orologe bune și ieftine

cu garanție în scris pe 3 ani se trimit persoanelor private de

Hanns Konrad

fabrică de orologe

și

magazin de export pentru

mărfuri de aur

Brux (Boemia).

Orologe rem. bune de nickel fi. 3.75.
Orologe rem. veritabile de argint fi. 5.80.
Lant veritabil de argint fi. 1.20.
Deșeptător de nickel fi. 1.95.

Firma mea e distinsă prin vulturul ces. reg., prin medalie expoziționale de aur și argint și prin mii de scrisori de recunoștință.

Cataloge ilustrate de prețuri se trimit gratis și franco. [49] 11—100

Portretul

lui

Dr. Gregoriu Silași

lucrat după o fotografie, tipărit pe carton fin, în mărime de 24×32 cm. îl trimite francat pentru 30 bani.

„Tipografia“, soc. pe acțiuni.

Chestiunea

Română

în Roma.

Conferența

domnului

Roberto Fava.

Prețul numai 40 bani.

Se află de vânzare la:

Librăria W. Krafft.

Cu preț redus.

Doi mari Metropoliți ai Românilor

Andrei bar. de Șaguna

Alexandru Sterca Șulău.

— Portrete frumoase. —

Lucrate la Viena, în fototipie, fiecare separat, pe hârtie fină de carton; sunt foarte potrivite tablouri în casa fiecărui Român.

Prețul unui exemplar 40 bani.

„Tipografia“,
soc. pe acțiuni, Sibiu.

Lupta pentru drept

de Dr. Rudolf de Jhering

traducere

Teodor V. Păcățian.

Prețul 2 coroane.

Această carte ar trebui să o citească și studieze

— fiecare Român,
— luptător pentru
— dreptul național.

Se află de vânzare la:

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Cartea Stuparilor săteni

de Romul Simu, învâțător.

Cu mai multe ilustrații în text.

Editura și proprietatea

„Reuniunea rom. de agricultură din comitatul Sibillei“

Prețul 70 bani plus portul postal.

Reuniunea agricolă prin edarea acestei cărți folosește a umplut un gol adănc simțit la literatura stuparilor. Broșura este scrisă pe un frânt de învâțător, stupar priceput. Se tractează pe scurt tot de ce are trebuință un stupar. Se recomandă ca deosebire ca premă pentru școalele noastre de tot soiul.

Se vinde la

Librăria W. Krafft.

Pentru tipar responsabil Ionif Marșhall.

Tuturor

cari sufer de podagră, de reumatism sau de nervozitate se recomandă cu căldură folosirea

„Franzbranntwein“-ului sărat

al lui

Dr. Wilhelm Wagner.

Acest „Franzbranntwein“ e și un escalent mijloc de curățenie pentru dinți și pentru gură, ear' contra mătretii e de un deosebit efect.

Se capătă în flacon mic à 80 bani și flacon mare à 1 cor. 60 bani la următorii domni:

în Sibiu: la farmaciștii Jikeli, Gottlieb Henrich, la comercianții: Ludwig Fuchs, Friedrich Homm, Julius Ballmann, Gust. Gürtler, F. Binder, Karl Kirschner și Lud. Kurovsky.
„Noerichiu: la farmacia August Binder.
„Brasov: la farm. Oberth, Ed. Kugler com. R. Stingl, C. Danhofer, C. Papp.
„Bran: la Alexă Cătu, comerciant.
„Rînov: la Ioan Lutsch comerciant.
„Sânt-Miclăuș: la frații Văkár.
„Medias: la comercianții Friedrich Schuller, Joh. Buresch jun.
„Sebeșul-săseș: la farm. Ludwig Binder, com. J. Baumann și Mich. Gündisch.
„Agărbic: la oom. Joh. Schuller.
„Avrig: la farm. Sebes.
„Făgăraș: la com. J. János.
„Seliște: la farm. Dumitru Bănciu.
„Agnita: la com. Mich. Lang.
„Seica-mare: la farm. Binder.
„Aiud: la farm. Papp.
„Câmpeni: la farm. Binder.
„Odenaia: la farm. Schmidt.
„Odenheul-săseș: la com. Otto v. Steinburg, Bago Gyula, Farczadi Károly, Mathé János Gergely János și Ö. Sterba.

Depositor principal la:

Iul. Wagner, farmacist în Teaca, Transilvania.

Pentru revânzătorii se trimite cu rambursă postală 5 chlg. Post-Colli franco cu [5] 9— 30% rabat. Lădița și embalgialul gratis.

Descrierea Ardealului.

Cine vrea să cunoască frumoasa țeară a Ardealului, și cu deosebire Munții-Apuseni, patria lui Horia și Lanou, să citească scrierile lui Silvestru Moldovan anume:

Țeara-Noastră,

descrierea părților sudice ale Transilvaniei și Valea-Muręșului, apoi

Zarandul și Munții-Apuseni,

Cu 9 ilustrații și o schiță.

Descrierile sunt făcute în fel de călătorie, cu datele și porturile Românilor și cu multe legende despre dealuri, cetăți, izvoare ș. a.

Fiecare carte costă 1 fl. (și 5 cr. porto), în România 3 lei.
Toate așezele noastre au apreciat în cuvinte elogioase aceste descrieri, unicele ce le avem despre Transilvania în limba română.

„Liga română“, scrie între altele:
„Până astăzi n'a existat în limba română o descriere a acestor regiuni atât de interesante din mai multe puncte de vedere. Dl. Silvestru Moldovan a răspuns deci prin această publicare unei trebuințe ce intrădever se simțea la noi. Sperăm, că publicul citor va face acestei scrieri primăria amabilă pe care o merită.“

Comande se pot face la

Librăria W. Krafft.

Din editura „Tipografie“, societate pe acțiuni în Sibiu.

Biblioteca populară a „Tribunei“.

1. Pădureanca. Novellă de Ioan Slavici, 12 coale tip., broș., elegant. Un exemplar 60 bani.
2. Fata Stolerului de Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 10 bani.
3. Ce n'a fost și nu va fi. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 8 bani.
4. Pipăruș Pătru. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
5. Păcală și Tândală. Anecdote de Silvestru Moldovan. Prețul unui exemplar 6 bani.
6. Jucării și jocuri de copii. De P. Ispirescu, culegător-tipograf. Un exemplar 80 bani.
7. Tălu legănat. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
8. Colăcișul. Obiceiurile teranilor români la nuntă, de Benedict Vicu. Un exemplar 16 bani.
9. Fica a nouă mame. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 28 bani.
10. Povestea lui Ignat. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 8 bani.
11. Sfântul Nicolae. De Matilda Cugler-Poni. Un exemplar 16 bani.
12. Îndrăgelișul. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 16 bani.
13. Răstema de mamă. Legendă populară din gura Nisădului. De George Coșbuc. Un exemplar 12 bani.
14. Bunica de Bojona Nămacovă, tradusă din limba boemă de prof. Dr. Urban Iarzik. Un exemplar cu 80 bani.
15. Vlad și Catrina. Poveste de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
16. Din bătrâni. Ghiduri, întrebări și răspunsuri, frământări de limbă, adunate de Gr. Sima al lui Ion. Un exemplar 16 bani.
17. Pe pământul Turenilor de George Coșbuc. Un exemplar 16 bani.
18. Căldăruș cu trei picioare. Poveste francească de Eleonora Tănăsescu, după A. Gevray. Un exemplar 16 bani.
19. Cenușetea. Poveste de I. T. Mera. Un exemplar 16 bani.
20. Un peșteră îndrăgeliș. Novellă de Björnsterne Björnson. (1866). Un exemplar 8 bani.
21. Prietenul meu Vântura-Țeară. Din novelele californiene ale lui Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
22. Scăpătătoare. Din povestile lui Andersen. Un exemplar 8 bani.
23. Fata Craiului din cetini. De George Coșbuc. Un exemplar 8 bani.
24. Strigoalea. Din fantaziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
25. Drama mamei. Baladă de George Coșbuc. Un exemplar 20 bani.
26. Taina unei vieți. De Björnsterne Björnson. Un exemplar 12 bani.
27. Vecinii. Din fantaziile lui Nicolae Gogol. Un exemplar 40 bani.
28. Păcală în satul lui. Poveste de Ioan Slavici. Un exemplar 20 bani.
29. Sgarăitul. Comedie de Melibea. Un exemplar 60 bani.
30. Lumee prostilor. Poveste de Silvestru Moldovan. Un exemplar 10 bani.
31. Născu-lămpărat. Poveste din popor de „Mărgineșul“. Un exemplar 24 bani.
32. Dina-lămpărată și peana ei aleasă. Poveste din popor de „Mărgineșul“. Un exemplar 24 bani.
33. Fulger. Poveste în versuri de George Coșbuc. Un exemplar 10 bani.
34. Spice de aur. Culese de dascălul Ioan F. Lăzar. Un exemplar 20 bani.
35. Un idil în Roseni. Novellă de Bret Harte. Un exemplar 16 bani.
36. Baba Iadului. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 16 bani.
37. Prințesa fermecată. Poveste în versuri de P. Dulfu. Un exemplar 20 bani.
38. Dina Mărgărelelor. Poveste în versuri de Ioan Meșu. Un exemplar 24 bani.
39. Doi copii. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 20 bani.
40. O partidă în patru. De Antonia Ghislaș zoni. Un exemplar 24 bani.
41. Peștele bun de inimă. Comedie în 8 acte de Carlo Goldoni. Tradusă de domnișoarele Al. și Luc. I. Romanescu. Un exemplar 40 bani.
42. Croitorul și cei trei feciori. Poveste de Ioan Meșu. Un exemplar 80 bani.
43. Mica Fădăță. De George Sand. Un exemplar 60 bani.
44. Răzălin păcurarul. Poveste de Nicolae Trimbișiu. Un exemplar 44 bani.
45. Roma invinsă. Tragedie în 5 acte de Alexandru Paredi. Tradusă de I. L. Caragiale. Un exemplar 40 bani.
46. Clara Milici. Novellă de I. Turgenev. Traducere din limba rusă de Enea Redea. Un exemplar 80 bani.
47. O sută de ani. De Ioan Slavici. Un exemplar 16 bani.
48. Poezii populare „Căntec de bătrânețe“. Din culegerile lui I. Pop Reteganul. Un exemplar 20 bani.

Celor-ce cumpără un număr mai mare de exemplare, cu deosebire librărilor și peste tot vânzătorilor, se dă rabatul cuvenit.

Se află de vânzare în librăria W. Krafft în Sibiu.

Ilustrații românești!

Cărți postale

cu

ilustrații românești

„...toate 'n tot
Frumoase cât eu nici nu pot
Mai frumoase să-mi socot —
Cu mintea mea“

peste 20 variante,

care de care

mai fermecătoare

Se află cu prețul de 10 bani per bucată

la

„Tipografia“,

societate pe acțiuni în Sibiu, str. Poplăcel nr. 16.

La cumpărări mai mari se dă rabat potrivit.

Tipuri admirabile.

„Foaia Poporului“,

este cea mai bună și mai ieftină gazetă populară.

„Foaia Poporului“

ese în fiecare Duminică, în format cuart mare, cu cuprins bogat politic-național, economic, literar, informativ etc. și cu ilustrațiuni.

Pentru-ca fiecare știutor de carte se poată abona această foaie

„Foaia Poporului“

va costa numai 4 cor. pe anul întreg sau 2 cor. pe jumătate de an.

Abonamentele se fac de-adreptul sau prin mandate postale la

„Tipografia“, soc. pe acțiuni, Sibiu.